

Terminologie

PhDr. Natália Beharková, Ph.D.

VS kombinovaná forma

2. ročník, jarní semestr

LF MU

Terminologie

□ Výchova

*„... proces **záměrného a cílevědomého působení na vychovávaného**, a to zejména cestou vytváření a ovlivňování podmínek pro rozvoj dětí a mladých lidí, pro jejich vlastní bytí se sebou samými, s druhými lidmi, se společenstvím, s přírodou.“*

Terminologie

- **Výuka** – prostor pro vyučování a učení (U – Ž sledují určité cíle a naplňují tím očekávání společnosti)
- **Vzdělávání** – proces, který u jedince rozvíjí jeho vědomosti, dovednosti, návyky a schopnosti.
Výsledným efektem je vzdělanost, vzdělání, kvalifikace
- **Vzdělanost** – odráží celkovou úroveň vzdělání v sociální skupině, státě, národě

Terminologie

- ❑ **Edukátor/ka** – ten, kdo někoho edukuje = *ten, kdo někoho učí*
- ❑ **Edukant/ka** – ten, kdo se od někoho učí = *subjekt učení*
- ❑ **Edukační potřeby** – „*deficit v oblasti vědomostí, dovedností, návyků a pozitivních postojů edukanta ke zdraví, kdy tyto nedostatky mohou negativně ovlivnit zdraví edukanta v současnosti nebo budoucnosti*“ (Juřeníková, 2011)
- ❑ **Edukační prostředí** - prostředí, v kterém probíhají edukační procesy
 - vnější a vnitřní (fyzikální, psychosociální – statické /klima/ a
proměnlivé /atmosféra/
 - typologie je variabilní
- ❑ **Edukační konstrukty** (*vše co usnadňuje, podporuje učení*)- všechny teorie, modely, plány, scénáře, prognózy, zákony, předpisy i jiné teoretické výtvoř, které nějakým způsobem určují či ovlivňují reálné edukační procesy (osnovy předmětů, učebnice, výukové filmy, monografie, publikace, kuchařky, rady P/K od zdravotníků, pokyny Ústřední volební komise pro občany jak hlasovat...);
 - ovlivňují kvalitu učení

Edukační konstrukty

Edukační standardy

Edukační programy

Edukační- didaktické materiály

Ed. plány pro edukanty
(rady a doporučení)

Ed. listy pro edukanty
(souhrny rad a doporučení)

Metodické příručky
(metodické listy pro
edukátory)

Společné materiály pro
edukátory i edukanty (knihy,
časopisy, web. stránky)

Edukace (Ed.) – souhrn tradičních pojmů „výchova a vzdělávání“

- Educare (lat.) – vzdělávání
- Education (angl.) – vzdělávání, výchova

- Proces

výchovy a vzdělávání
jedince

- soustavného ovlivňování chování a jednání jedince
- Cíl - navodit pozitivní změny v dovednostech, postojích a návycích.
- (Cíl – nejen získat určité vědomosti a poznatky, ale dosáhnout změny v chování jedince, přeměna hodnotových a vztahových postojů, citových a volných struktur osobnosti)

Vyhláška č. 391/2017 Sb. Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 55/2011 Sb., o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění vyhlášky č. 2/2016 Sb.

- g) motivuje a edukuje jednotlivce, rodiny a skupiny osob k přijetí zdravého životního stylu a k péči o sebe⁴¹
- h) podílí se na zajištění zapracování nově nastupujících zdravotnických pracovníků,

Literatura:

- Bastable S., *Essential of patient Education*, Jones & Bartlett Learning, 2005, s. 502 ISBN-13: 978-0763748425
- Juřeníková, P., *Zásady edukace v ošetrovateľskej praxi* Praha: Grada, 2010, s. 80. ISBN 978-80-247-2171-2
- Magurová D., Majerníková Ľ. *Edukácia a edukačný proces v ošetrovateľstve*, Martin: Osveta, 2009, s. 155, ISBN 978-80-8063-326-4
- Nemcová J., Hlinková E. *Moderná edukácia v ošetrovateľstve*, Martin. Osveta, 2010, s. 259, ISBN 978-80-8063-321-9
- Petlák, E., *Všeobecná didaktika*, Bratislava: Iris, 2004, s. 270 ISBN 8089018645

Literatura:

- Průcha Jan *Pedagogická encyklopedie*, Praha: Portál, 2009, s. 936, ISBN 978-80-7367-546-2.
- Průcha, J. *Moderní pedagogika*, 5. aktualiz. a doplněné vydání, Praha: Portál, 2013, ISBN 978-80-262-0456-5.
- Raudenská J, Javůrková A. *Lékařská psychologie ve zdravotnictví*, Praha: Grada, 2011, s. 304 ISBN 978-80-247-2223-8.
- Závodná V. *Pedagogika v ošetrovatel'stve*, Martin: Osveta, 2005, s. 117, 808063193X